Parlament Europejski
2019-2024

Komisja Praw Kobiet i Równouprawnienia
Przewodniczący

30.8.2023

Johan Van Overtveldt
Przewodniczący
Komisja Budżetowa
BRUKSELA

Przedmiot: Opinia dotycząca wstępnego sprawozdania komisji BUDG w sprawie śródokresowej rewizji wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027 (2023/0201R(APP))

Szanowny Panie Przewodniczący!

W ramach wspomnianej procedury zwrócono się do Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia o wydanie opinii na użytek komisji, której Pan przewodniczy. 13 lipca 2023 r. Komisja Kontroli Budżetowej podjęła decyzję o przedstawieniu tej opinii w formie pisma.

Komisja Praw Kobiet i Równouprawnienia omówiła tę kwestię na posiedzeniu 30 sierpnia 2023 r.[1] Na tym samym posiedzeniu postanowiła zwrócić się do Komisji Budżetowej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie we wstępnym sprawozdaniu przedstawionych poniżej wskazówek.

Z wyrazami szacunku

Robert Biedroń

[1] W trakcie głosowania końcowego obecni byli: Robert Biedroń (przewodniczący), Andżelika Anna Możdżanowska, Isabella Adinolfi, Maria da Graça Carvalho, Rosa Estaràs Ferragut, Arba Kokalari, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Aušra Maldeikienė, Sirpa Pietikäinen, Christine Schneider, Pernille Weiss, Karen Melchior, María Soraya Rodríguez Ramos, Irène Tolleret, Heléne Fritzon, Predrag Fred Matić, Maria Noichl, Carina Ohlsson, Evelyn Regner, Vera Tax, Kira Marie Peter-Hansen, Sylwia Spurek (wiceprzewodnicząca), Johan Nissinen, Margarita de la Pisa Carrión, Christine Anderson, Annika Bruna, Sandra Pereira

WSKAZÓWKI

A. mając na uwadze, że równouprawnienie płci i eliminacja nierówności to podstawowe wartości, na których opiera się Unia, oraz mając na uwadze, że w art. 8 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej zapisano zobowiązanie do promowania równości płci i uwzględniania aspektu płci we wszystkich działaniach Unii;

B. mając na uwadze, że Parlament Europejski wielokrotnie apelował do Komisji, aby promowała i praktykowała uwzględnianie aspektu płci, sporządzanie budżetu z uwzględnieniem aspektu płci, jak również oceny wpływu w aspekcie płci we wszystkich obszarach polityki Unii;

C. mając na uwadze, że budżety nigdy nie są neutralne pod względem płci i w związku z tym od samego początku należy je opracowywać z myślą o równouprawnieniu płci; mając na uwadze, że dane wskazują, iż każdy kryzys ma nieproporcjonalnie większy wpływ na kobiety i dziewczęta, co widać w kryzysach, z którymi obecnie mierzy się Unia; oraz mając na uwadze, że wojna Rosji z Ukrainą i następstwa kryzysu związanego z COVID-19 wymagają reakcji uwzględniającej aspekt płci;

1. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji w sprawie śródokresowej rewizji WRF na lata 2021–2027; uznaje potrzebę zajęcia się skutkami finansowymi wojny Rosji z Ukrainą i następstwami kryzysu związanego z COVID-19; podkreśla, że budżet Unii nie powinien przyczyniać się do różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn ani do podsycania nienawiści, w związku z czym wzywa Komisję, aby sprawdzała, jaka jest główna misja podmiotów mających otrzymać fundusze unijne, i aby wstrzymywała finansowanie podmiotów, które chcą wykorzystać fundusze unijne do ograniczania praw człowieka, w szczególności praw kobiet i równouprawnienia płci; podkreśla, że śródokresowa rewizja stanowi okazję do eliminacji uchybień w podejściu Unii do uwzględniania aspektu płci i sporządzania budżetu z uwzględnieniem aspektu płci, co należy postrzegać jako integralną część procesu finansowego, umożliwiającą jak najskuteczniejszy przydział środków finansowych;

2. z zadowoleniem przyjmuje ponowne zobowiązanie do przyjęcia nowej metodyki monitorowania wydatków związanych z równouprawnieniem płci oraz pilotażowego włączenia tych celów do głównego nurtu polityki od 2023 r.; podkreśla, że obecnie ocenia się, iż większość programów może przyczynić się do równouprawnienia płci, co odpowiada większości finansowania (wynik 0*, 73 % budżetu), w porównaniu z programami, które faktycznie przyczyniają się do równouprawnienia płci, biorąc je za główny (wynik 2, 2 % budżetu) lub ważny cel (wynik 1, 9 % budżetu)[2]; podkreśla znaczenie rzetelnych i uwzględniających aspekt płci rewizji wszystkich programów i wydatków, by umożliwić ewentualne poprawki, zgodnie ze sprawozdaniem specjalnym Trybunału Obrachunkowego nr 10/2021 w sprawie uwzględniania aspektu płci w

[2] https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/eu-budget/performance-and-reporting/horizontal-priorities/gender-equality-mainstreaming_en
https://commission.europa.eu/system/files/2023-06/SWD_2023_336_1_EN_autre_document_travail_service_part1_v4.pdf, p48

budżecie UE[3];

3. wzywa Komisję do zwiększenia finansowania linii budżetowych i programów, których głównym lub istotnym celem jest równouprawnienie płci, takich jak komponent Daphne, mający na celu zwalczanie wszelkich form przemocy ze względu na płeć, komponent „Równość, prawa i równouprawnienie płci” programu „Obywatele, równość, prawa i wartości”, Program UE dla zdrowia, Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz programy działań zewnętrznych, w tym Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – „Globalny wymiar Europy” i inicjatywa ONZ „Spotlight”;

4. wzywa Komisję do zwiększenia budżetu Europejskiego Instytutu ds. Równości Kobiet i Mężczyzn, aby miał on wystarczające zasoby do wykonywania mandatu, w tym do udzielania pomocy technicznej państwom członkowskim w świetle rosnącego, pilnego zapotrzebowania na wsparcie techniczne służące uwzględnianiu aspektu płci;

5. ponownie wyraża zaniepokojenie atakami na równouprawnienie płci i prawa podstawowe, w tym prawa i zdrowie reprodukcyjne i seksualne, w Unii, oraz wzywa do przeznaczenia środków finansowych na przeciwdziałanie regresowi i dezinformacji w tym zakresie, a także na wspieranie organizacji społeczeństwa obywatelskiego chroniących prawa kobiet, między innymi organizacji ułatwiających dostęp do bezpiecznej i legalnej aborcji za granicą, które gwarantują kobietom podstawowe prawo do sprawowania kontroli nad własnym ciałem;

6. podkreśla, że kobiety i mężczyźni powinni w równym stopniu korzystać z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, w szczególności aby zmniejszyć zróżnicowanie wynagrodzenia ze względu na płeć w Unii, wynoszące obecnie 13 %.

[3] https://www.eca.europa.eu/pl/publications?did=58678